

NÁRODNÍ OSVOBOZENÍ

20
KORUN
ČESKÝCH

30. června 2023 • číslo 6

Finanční podporu pro aktivity
ČSBS zasílejte na účet:
Český svaz bojovníků
za svobodu
Legerova 1854/22, Praha 2
IČO: 00442755
b. ú. 107-240 726 02 17/0100
Komerční banka

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉHO SVAZU BOJOVNÍKŮ ZA SVOBODU • 1924 – 1938, 1945 – 1948 VYDÁVÁNO ČsOL, OBNOVENO ČSBS 1990

WWW.SVAZBOJOVNIKU.CZ

Překrucování dějin vede k deformaci společnosti

Seminář Institutu svobody a přímé demokracie

Téma: Československý odboj za 2. světové války, okupace a osvobození: Mýty a reality

Dne 5. června 2023 se v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 1, uskutečnil Seminář, organizovaný Institutem svobody a přímé demokracie, jemuž s organizací semináře pomáhala předs. Org. komise ÚV ČSBS MUDr. Ilona Müllerová. Čestné hosty (mezi nimiž byl **předseda ÚV ČSBS Ing. Jaroslav Vodíčka**, který přítomně pozdravil) a ostatní účastníky semináře uvítal **Tomio Okamura, předs. Petičního výboru Poslanecké sněmovny**. Úvodní slovo na semináři pronesl **poslanec Parlamentu České republiky Mgr. Jirí Kobza**, místopředseda Výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny, pod jehož záštitou se seminář uskutečnil. Ve svém vystoupení Mgr. Kobza poukázal na to, že historie 2. světové války, tak jak ji zažili její přímí účastníci a zanechali nám o ní své svědectví, je dnes některými, zejména mladšími „historiky“, tendenčně interpretována se souhlasem a mnohdy též, z iniciativy politiků. V dalším průběhu vystoupilo 5 panelistů na různá témata z období 2. světové války, mezi nimi i dva členové Českého

svazu bojovníků za svobodu. Jako první vystoupil **br. RNDr. Milan Vichta**, předseda oblastní organizace ČSBS Praha 6, člen ÚV ČSBS, člen Historicko-dokumentační komise ÚV ČSBS a jeden z průvodců Památníkem „Pečkárna“. Na semináři podal výklad o vzniku a organizační struktuře německé nacistické státní policie – Gestapa,

včetně Řídicí úřadovny Gestapa, sídlící v Petschkově paláci v Praze. Jako pátá panelistka, vystoupila **ses. Ing. Zdeňka Valouchová**, předsedkyně Sdružení osvobozených politických vězňů a pozůstalých (SOPVP). Na semináři podala výklad o vzniku SOPVP v prosinci 1945, jeho činnosti za uvedené období až do současnosti. Mimo jiné připomněla, že to byli právě čs. političtí vězňi z německých nacistických věznic, káznic a koncentračních táborů, kteří po svém osvobození v roce 1945, krátce po vzniku SOPVP, vybudovali památnou expozici v suterénu budovy Petschkova paláce, kterou dnes provozuje Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, památník, dnes známý jako Památník „Pečkárna“. Na závěr svého vystoupení citovala ze slov prezidenta ČSR Dr. Edwarda Beneše, na ustavujícím sjezdu SOPVP, který připomněl, že všechno co účastníci sjezdu prožili mají zapisovat, ne pro vlastní zapisování svých prožitků, ale proto, že „oni“ přijdou (opět) se svou očišťovací kampaní, kde budou vše převracet.

■ red

Tisková zpráva z 8. zasedání pléna ÚV ČSBS

V úterý, dne 20. června 2023, se uskutečnilo 8. zasedání pléna Ústředního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu (ÚV ČSBS) s 58% účastí na jednání. Jednání 8. zasedání ÚV ČSBS tak bylo plně usnášeni schopné. Plénium ÚV ČSBS zhodnotilo plnění úkolů uložených orgánům ČSBS XI. sjezdem ČSBS v červenci 2021 a usneseními jednotlivých zasedání ÚV ČSBS od XI. sjezdu. Vedle zhodnocení práce Předsednictva ÚV od 7. zasedání ÚV ČSBS se 8. plénium ÚV ČSBS mj. zabývalo hospodařením Ústředního výboru a Oblastních organizací ČSBS za rok 2022 a průběhem hospodaření ÚV ČSBS v 1. pololetí roku 2023, které schválilo. **Plénium ÚV ČSBS schválilo Plán činnosti ústředních orgánů ČSBS na 2. pololetí roku 2023.** V této souvislosti stanovilo, že setkání delegací VV ÚV ČSBS a Předsednictva ÚR SZPB by se mělo uskutečnit ve dnech 21. až 23. září 2023 v Rakovníku (ČR). Za VV ÚV ČSBS by se mělo zúčastnit maximálně 17 členů ČSBS. K účasti v delegaci VV ÚV ČSBS budou nejprve vyzváni členové VV ÚV ČSBS, v dalším pořadí předsedové Sdružení ČSBS, předsedové komisí ČSBS a komisí ÚV ČSBS a následně ostatní členové ÚV ČSBS.

Členské příspěvky: nebyl schválen návrh na zvýšení členských příspěvků ČSBS pro rok 2024, které zůstávají ve prospěch Oblastních výborů ČSBS. Pro rok 2024 tak zůstává výše členských příspěvků ve stejné výši jako v roce 2021, 2022 i 2023.

Schválena byla rovněž Směrnice pro konání hodnotících konferencí oblastních organizací a Sdružení ČSBS v roce 2023, návrh na ocenění členů ČSBS a žádost OV ČSBS Praha 4 na změnu jejího názvu na „Oblastní organizace ČSBS Praha 4, 11 a 12“ (OV ČSBS Praha 4, 11 a 12).

Plénium ÚV ČSBS dále projednalo a schválilo většinou hlasů nabídku Československého svazu protifašistických bojovníků, z.s. (ČSSPB), aby ČSBS vstoupilo do ČSSPB jako kolektivní člen. Československý svaz protifašistických bojovníků, z.s. (ČSSPB) vznikl 3. 4. 2023 se sídlem v Praze, s cílem, zastřešit a napomoci spolupráci vlasteneckých spolků.

Dějiny a události Slovenského národního povstání - dialog: V závěru jednání bylo schváleno čtyřčlenné složení dočasné komise ÚV ČSBS (OV ČSBS Praha 6, OV ČSBS Kyjov, OV ČSBS Brno-venkov a OV ČSBS Praha 6-II) za účelem zpracování návrhu vyjádření

ÚV ČSBS na osobní dopis místopředsedkyně PS P ČR PhDr. Olgy Richterové, Ph.D. s názvem *Nepokoušej se přejít řeku na hřbetu krokodýla, v polovině cesty tě sežere, v němž rozebírá zkušenost jejího prastrýce kapitána veterinární služby Slovenské armády MVDr. Mikuláše Ferjenčíka, který jako zástupce podplukovníka gšt. Jána Goliána, vojenského velitele Slovenského národního povstání, byl vyslán s delegací Slovenské Národní Rady 4. srpna 1944 do Moskvy (vrátil se 5. září 1944), aby tam informoval o průběhu SNP. Paní Olga Richterová ve svém dopisu informuje, že „...jel vyjednávat do Moskvy o situaci, která odvážné Slováků hodně trápila. Sovětské partyzáni totiž zaměřovali akce tak, že lákaly velkou pozornost nacistů a docházelo tak ke zbytečným úmrtím slovenských bojovníků za svobodu. Tomu chtěl Mikuláš zabránit.....“.*

Úkolem dočasné pracovní komise ÚV ČSBS je, zpracovat návrh vyjádření ÚV ČSBS, ohledně podstaty odboje SNP a událostí, které ho provázely do konce června. Poté bude návrh vyjádření ÚV ČSBS rozeslán ke schválení per-rollam všem členům ÚV ČSBS.

■ V Praze dne 26. června 2023
tiskový mluvčí ČSBS

Ctíme Den Armády ČR

Slavnostní nástup ke Dni ozbrojených sil Národní památník na Vítkově

▲ Slavnostním nástupem v Praze, na Národním památníku - na Vítkově, Prezident ČR Petr Pavel, armáda a politické vedení ČR uctili 30.6.2023 Den ozbrojených sil ČR.

Den ozbrojených sil ČR

Slavnostním nástupem v Praze, na Národním památníku na Vítkově, prezident, armáda a politické vedení ČR oslavili 30.6.2023 Den ozbrojených sil ČR. Den ozbrojených sil ČR byl vyhlášen rozkazem prezidenta republiky č. 10 ze dne 7. února 2002. Tento den odkazuje na 30. červen 1918, kdy došlo u francouzského města Darney ke slavnostní přísaze příslušníků Československé střelecké brigády československých legií ve Francii. Při této příležitosti předal francouzský prezident Raymond

Poincaré bojový prapor 21. čs. střeleckému pluku. Oficiálně se zúčastnil také tajemník Československé národní rady v Paříži a budoucí československý prezident, doktor Edvard Beneš. Těsně před svým odjezdem do čerstvě vzniklé Československé republiky pobyl v Darney, v prosinci 1918, krátký čas Tomáš Garrigue Masaryk – první československý prezident, který zde vykonal přehlídku jednotek československých legií.

■ red

▲ 30. června 1918 došlo u tábora Kleber za městem Darney k přísaze čs. legionářů.

Chraňme pravdivý odkaz osvobození a protiněmeckého odboje

V pondělí 5. června proběhl pod mou záštitou v Poslanecké sněmovně seminář s názvem „Československý odboj za II. světové války, okupace a osvobození: Mýty a realita“.

Dámy a pánové, prepisování dějin ve vztahu ke druhé světové válce, jejím příčinám, průběhu a výsledkům nabírá v posledních letech postupně na obrátkách. Když jsem se probíral dokumenty z května roku 1945, které jsou běžně dostupné na internetu, viděl jsem fotografie takových hrůz, že jsem nemohl spát. Když v květnových dnech roku 1945 v Praze vraždili němečtí okupanti, vše bylo následně zdokumentováno. Viděl jsem fotografie z masakru ve vile Bredschneiderových, viděl jsem fotografie hromad mrtvých žen a starých lidí, ale také hromad mrtvých pětiletých dětí, povražděných a odhozených jako odpadky do příkopu. To vše doplněné o vyprávění mých rodičů, kteří válku, německé bestialní zločiny i osvobození Prahy prožili tak říkajíc z první ruky.

Zažil jsem, co znamená žít ve válečné zóně, viděl jsem mnoho mladých vdov, nechaných bez prostředků, viděl jsem válečné mrzáky anebo vojáky, zasažené sarinem, kteří vykašlávali své plíce, viděl jsem válečné sirotky, malé děti, jak kopaly výkopy nebo v noci hlídaly staveniště, aby se aspoň nějak užívali. Nicméně chápu, že osobní zkušenosti ve střetu s propagandou a ideologií mají jen malou šanci na sdílení. Bohužel.

Chraňme odkaz osvobození!

Odkaz osvobození naší vlasti od bestialních německých okupantů nesmí být zapomenut a v dnešní době otázka jeho ochrany nabývá obzvláště strašlivé důležitosti. O to více se ale válkychtiví aktivisté, placení agenti zbrojařů a bank, které se třesou, jak tu válku budou zásobovat a financovat, snaží o relativizaci válečných hrůz, prepisování dějin a bagatelizaci hrdinství našich odbojařů, kteří v boji za svobodu naší země neváhali riskovat nejen své životy, ale i životy svých rodin.

Boj o pravdu o osvobození, vedený systémem polopravd, fabulací, manipulací s fakty až po vyložené lži, nabývá na hrozivé intenzitě. A to jak v symbolické rovině, typické bouráním jedné pomníku a stavěním jiných, přinejmenším diskutabilních účastníků války (např. Buňačkových „vlasovců“), tak i v rovině výkladové, kdy jsou viníci vražd a mučení stavení na roven s oběťmi a odbojaři a kdy jsou německé zločiny relativizovány, kdy je osvobození zaměňováno za okupaci a podobně. A kdy jsou kádrování už i mrtví, například právě vojáci nebo odbojaři. Podle aktuálních výsledků bádání historiků Vojenského ústředního archivu v Praze činí počet obětí německé okupace a německého teroru proti naší vlasti zhruba 343 tisíc osob v rámci celého někdejšího československého státu. Do tohoto počtu ovšem nejsou zahrnuti lidé, kteří zemřeli po druhé světové válce na následky týrání, perzekucí, na následky věznění v koncentračních táborech a ve věznicích, na následky tzv. totálního nasazení na často otrocké práce v Německu a podobně. A za velmi podstatné považují zdůraznit, že jen v domácím protiněmeckém odboji

zahynulo na sto tisíc Čechů, opravdových hrdinů. O tom zde jistě ještě bude řeč.

Terezín

Když už hovoříme o Terezínském koncentračním táboře, o terezínském ghettu a Malé pevnosti - 2. května roku 1945 zde provedli Němci největší hromadnou popravu během celé okupace. Šlo o vraždu padesáti dvou Čechů, odbojařů, zejména mladých lidí. Tato poprava proběhla na rozkaz K. H. Franka, státního tajemníka a státního ministra tzv. protektorátu Čechy a Morava a dlouholetého politického předáka českých sudetských Němců. Frank touto popravou mimochodem porušil rozkaz velitele Hlavního říšského bezpečnostního úřadu Ernsta Kaltenbrunera, který v dubnu 1945 Terezín navštívil a zakázal popravy doposud neodsouzených vězňů. To říkám jen tak na okraj - pro některé osoby na české politické scéně, které tak rády a tak často jezdí na sudetoněmecké sjezdy a klaní se tam následovníkům K.H. Franka a zcela bezostyšně se jim omlouvají jménem celého českého národa a státu.

A navrhuji uspořádat nějaký budoucí sjezd Sudetoněmeckého landsmanshaftu v České republice. Jako by zapomněli na zločiny orderů proti českému obyvatelstvu tzv. Sudet, četníkům a celníkům před 2. světovou válkou a podíl českých Němců na zločinech okupační represivní moci Větší urážku obětí německého okupačního teroru a bojovníků proti němu si snad už ani nelze představit. Ten sjezd by mohli uspořádat například právě v Terezíně... Jaký by na toto vše měli názor naši skuteční hrdinové odboje, třeba štábní kapitán Václav Morávek, Jan Kubiš a Jozef Gabčík?

Statisíce bezejmenných hrdinů

Proto je ve všech debatách o druhé světové válce, německé okupaci a našem osvobození nutné a a nezbytné mít především na paměti osudy českých vlastenců a odbojařů, vojáků i civilistů, kteří se postavili německé okupační moci a kteří v tomto boji položili nejenom své životy, ale i životy svých blízkých, protože okupanti vyvražďovali - často velmi bestialně - celé rodiny.

Nezapomínejme ani na oběti, odvahu a osudy našich osvoboditelů, kteří zemřeli, abychom my mohli žít.

Co považují za nesmírně důležité, a o čem se také moc nehovoří a nepíše - čest výjimkám - je nesmírně široké zapojení českých občanů napříč sociálními skupi-

nami do protiněmeckého odboje a nezměrná odvaha s tím spojená. Bez tohoto faktoru by nedošlo ani k odstranění Heydricha, ani k znovuoobnovení a k znovuznání československé republiky v předmnichovských hranicích a její zařazení mezi vítězné státy. Český národ by byl zničen. To musíme mít vždy na paměti.

Parašutisté, partyzáni, vojáci typu skupiny „Tři kráľi“ a další by nikdy nemohli vykonat své hrdinské činy bez tohoto zázemí a bez odvahy, podpory a obětí těchto, z hlediska historie bohužel většinou bezejmenných, občanů.

Proto neznám snad větší lež, než pohrdavé označování Čechů v době války za příkrčené Čecháčky a kolaboranty. I šéfové pražského gestapa si v interních dokumentech opakovaně stěžovali na to, že Češi nechtějí s okupační mocí dobrovolně spolupracovat a udávat své spoluobčany, maximálně po brutálním mučení - a že jsou v tomto ohledu i v kontextu dalších okupovaných zemí spíše výjimkou. Těmto hrdinům, kteří nemají nikde pamětní desky a současná veřejnost jejich jména nezná, patří nesmírný dík a obdiv. Samozřejmě včetně příslušníků velmi důležitých a odvážného komunistického odboje, který rovněž bývá v rámci prepisování dějin z naší minulosti vytěšňován nebo různě zpochybňován.

Němci proti Čechům a Slovákům

V souvislosti s hanebným označováním Čechů za proněmecké kolaboranty je podstatné doplnit i to, že v roce 1938 žilo jen v českých zemích na 3 300 000 Němců, a to nejen v později odtržených pohraničních oblastech, ale i ve vnitrozemí, tedy v pozdějším Protektorátu Čechy a Morava, kde žilo celkem cca 260 000 Němců. Z toho na 50 000 v Praze a v Brně, 30 000 v Jihlavě, což byla většina, přes 20 000 v Olomouci, v Ostravě a Českých Budějovicích přes 10 000. Zde hledíme hlavní zdroje protektorátního udavačství a masového hajlování například na Václavském náměstí. Součástí domácího odboje byly nejen ty dnes neznámější skupiny, jako Politické ústředí, Petiční výbor Věrní zůstaneme, vojenská Obrana národa, ale i desítky méně známých organizací - Rada tří, Zpravodajská brigáda, Sokolská revoluční rada a mnoho menších regionálních odbojových hnutí. Kromě technického, týlového a logistického zabezpečení servisu zahraničním vojenským výsádkům a prováděním sabotáží poskytoval domácí odboj neocenitelné zpravodajské informace, zejména londýnské

exilové vládě a jejím prostřednictvím dalším spojencům. Do odbojových akcí se zapojily celé profesní skupiny, například železničáři nebo zaměstnanci pošt. A nezapomínejme na rozsáhlé a nesmírně důležité odbojové hnutí na bratrském Slovensku. Šlo namátkou o skupiny kolem Jána Ursínyho, Jána Lichnera, Vavro Šrobára či Jozefa Lettricha, skupinu Flóra, Karola Šmidkeho, Gustáva Husáka, či Laca Novomeského a další. A samozřejmě **vrcholem bylo Slovenské národní povstání**, úctyhodný počín i z celoevropského hlediska, se zapojením šedesáti tisíc vojáků a dvaceti tisíc partyzánů a opět širokých vrstev obyvatelstva. A nelze nezmínit květnové povstání v Praze a jejím okolí v roce 1945.

Šlo o přežití národa

Zapojení širokých vrstev obyvatelstva do odbojové činnosti bylo do velké míry způsobeno i tím, že Češi si, jakkoli možná někdy implicitně, uvědomovali, že zde nejde o běžný válečný střet, o běžný diktátorský režim cizí moci - ale že zde jde nejen o individuální životy, ale o holou existenci národa jako takového.

Zejména známe-li pověstný nástupní projev Reinharda Heydricha z 2. října roku 1941. Dovolím si z něj zacitovat: „Základní linie, ač nevyřčena, je tato: tento prostor se jednou musí stát německým a Čech tady nemá koneckonců co pohledávat. Tento prostor musí být jednou definitivně osídlen Němci. Nechci však říci o konečném poněmčení tohoto prostoru: pokusíme se tedy teď podle staré metody poněmčit českou verbež, nýbrž říkám docela strážlivě: začíná to věcmi, s nimiž můžeme už dnes maskovaně začít. Abychom získali přehled o tom, kdo z lidí tohoto prostoru je schopen poněmčení, musím provést soupis v rasově národnostním smyslu.“

Musím mít celkový obraz národa a pak mohu říci - tak a tak vypadá obyvatelstvo. Jedni jsou dobré

rasy a dobře smýšlející, to je pak jednoduché, ty můžeme poněmčit. Potom máme ostatní, co stojí na opačném pólu: jsou to lidé špatné rasy a opačně smýšlející. Ty musíme dostat ven. Na východě je hodně místa. Uprostřed zůstává střední vrstva, kterou musíme přesně vyzkoušet. V této vrstvě jsou dobře smýšlející lidé špatné rasy a opačně smýšlející lidé dobré rasy. U těch dobře smýšlejících špatné rasy se to asi musí udělat tak, že je nasadíme do práce někde v říši a budeme se starat o to, aby už neměli děti. Pak zůstávají špatně smýšlející lidé dobré rasy. Ti jsou nejnebezpečnější, poněvadž je to rasově dobrá vůdcovská vrstva. Musíme uvážit, co s nimi uděláme. Jedné části špatně smýšlejících lidí dobré rasy nezbude nic jiného, než se pokusit usídlit je v říši, v čistě německém prostředí, poněmčit je a převychovat jejich smýšlení nebo, když to nepůjde, postavit je nakonec ke zdi; poněvadž vystěhovat je nemohu, neboť by tam na východě vytvořili vedoucí vrstvu, která by se postavila proti nám.“

Jak říká americký filosof Richard Weaver: „Na tom, zda je minulost přítomna i v přítomnosti závisí, zda bude veškeré jednání usměrňováno poznáním.“

Je v tom hluboká pravda, proto je mou snahou přispívat alespoň svým skromným dílem k tomu, abychom budoucím generacím pravdu o naší národní minulosti předali budoucím generacím nezkrácenou. Aby zde nezmohla - a teď použiji v poslední době oblíbený a rozšířený výraz „narrativ“ - že dějiny druhé světové války na našem území začaly až devátým květnem roku 1945, kdy se krvelační Češi hromadně vrhli na své nevinné a demokratické německé sousedy.

(Hlavní část projevu br. Jiřího Kobzy -OV Praha 17, kráceno)

■ **Poslanec Poslanecké sněmovny PČR, Mgr. Jiří Kobza (SPD)**

V diskusi, na semináři, vystoupil rovněž místopředseda ÚV ČSBS a vedoucí Památníku „Pečkárna“, Ing. Emil Kulfánek

Ve svém vystoupení poukázal na to, že mýty o 2. světové válce jsou mezi Čechy rozšířené tak, že sami Češi už ani nevědí, že vypráví mýty. Často je to způsobeno zjednodušováním faktů. Pro ilustraci přitom poukázal, na některé mýty, které byly nevědomky použity i panelisty semináře. K tomu, na závěr svého vystoupení, citoval z dopisu prezidenta Edwarda Beneše napsaného v roce 1942 Wenzelu Jakschovi, předsedovi Německé sociální demokracie v předválečném Československu, který dle rovněž v londýnské emigraci a dožadoval se možnosti vstupovat do jednání s britským premiérem Winstonem Churchilem o pováleném uspořádání v Československu, kde chtěl dosáhnout, stručně řečeno, ponechání v platnosti Mnichovské dohody. Edward Beneš v dopise Wenzelu Jakschovi vysvětluje, jak se Češi a demokratičtí Němci po 2. světové válce vyrovnají se slovem „sudetský“ a jeho odvozeninami tím, že tato slova budou perhoreskovat (pozn.-rozhodně zamítat, odmítat) a nebudou je nadále používat. (pokračování materiálů semináře v příštím čísle)

■ red

Československý svaz protifašistických bojovníků Tradice, která podpoří vlastenecké hnutí

V dnešní době se setkáváme se snahou nejen o překrucování a novou interpretaci dějin českého národa, ale i přímou snahou izolovat vlastenecké síly od společnosti.

Československý svaz protifašistických bojovníků je jedna z možností, která může pomoci k novému pohledu a spolupráci obyvatel ČR na vlastenecké síly připomínající oběti domácího odboje z let 1918 při vzniku Československé republiky a oběti domácího odboje z let 1938 až 1945 proti německé nacistické okupaci.

V případě Československého svazu protifašistických bojovníků nejde o spolek v obvyklém smyslu toho slova, jde o kolektivní společenství jednotlivých samostatných spolků (nikoliv pobočných spolků, ale samostatných nezávislých spolků), které se ve své vlastenecké činnosti prolínají. Každému z nich, ale zůstává jejich raison d'être (smysl bytí, vnitřní smysl).

Jaký je předpoklad fungování? Kolektivní vedení ČSSPB by mělo být tvořeno předsedy (delegáty)

členských spolků a z jejich středu by měli být zvoleni vedoucí představitelé.

Smyslem existence takového kolektivního společenství je prosazování jakéhosi průsečíku zájmů všech členských spolků a především, navenek jednat s těmi, kde by přímé samostatné jednání každého ze spolků nemuselo vést k žádoucím výsledkům.

Československý svaz protifašistických bojovníků, z.s. (ČSSPB) má za cíl, zastřešit a napomoci spolupráci vlasteneckých spolků.

To je první krok obrodného procesu vlasteneckých protifašistických, protinacistických a demokratických sil.

■ Petr Mrázek, pplk. v.v.

▲ 8. zasedání pléna ÚV ČSBS, foto I. Sideropolos, Petr Mrázek má slovo.

Pietní akce u příležitosti 78. výročí ukončení II. světové války v okrese Nový Jičín

Tak, jak postupně byly osvobozovány obce a města v našem okrese, tak se podle dat konaly i pietní akce u pomníků s položením květin a věnců, doprovázeny hymnami a to nejen českou, ale i československou. Zástupci měst a obcí, stejně jako příslušníci Českého svazu bojovníků za svobodu, Československé obce legionářské a dalších organizací i spolků, tak uctili památku všech těch, kteří za naši svobodu položili své životy. V dnešní době je snaha i o přepisování dějin. Je nám líto, že i ve školách je jen málo místa na to, aby naše mládež znala všechno to, za co ve válce se bojovalo, abychom žili. Je už jen malý počet těch, kteří jsou ještě přímými účastníky války. Vážíme si jich a věříme, že v paměti národa zůstane i nadále a náš dík formou vzpomínek a právě těchto piet-

ních akcí – bude žít a připomínat hrůzy války.

Žít v míru s láskou v srdci – to bylo to, za co padlo tolik lidských životů, nemůžeme dopustit nové

válečné konflikty, které nemají smysl.

■ Emilie Bartoňová, předsedkyně
Obi.V ČSBS Nový Jičín

LIDICE

jméno této martyrické české obce je dodnes známé a uctíváno po celém světě

Před 81 lety němečtí okupanti vyhladili obec Lidice, kde postupně zavraždili 192 mužů spolu s knězem Josefem Štemberkou, který sám požádal, aby byl přiřazen k exekuci, ke svým lidem. 82 dětí přítom Němci udusili v pojízdných plynových komorách. Tak se mstili, za smrtící útok na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, kata Čechů, kterého napadli a smrtelně zranili českoslovenští parašutisté. Oběťmi mstivého nacistického řádění se stalo celkem 340 lidických obyvatel.

Tradiční národní pietní akt organizoval Památník Lidice, pod záštitou ministra kultury a hejtmanky Středočeského kraje, ve spolupráci s obcí Lidice. Na pietním aktu byli přítomni: prezident ČR Petr Pavel, zástupci cizích zast. úřadů, ústavní činitelé, zástupci a členové politických stran a veřejnost.

Památku lidických obětí si také připomněli a položili květinové dary přeživší, mezi nimi i člen ČSBS, lidické dítě, bratr Jirí Pítín, delegace členů ÚV ČSBS, kterou vedl jeho místopředseda bratr Emil Kulfánek a řada předsedů a zástupců z OV ČSBS. Památku obětí nacismu uctila rovněž předsedkyně SOP-VP, sestra Zdeňka Valouchová. První připomínkou lidické tragédie se na území bývalé obce stal pomník s křížem (ten tu stojí dodnes) u hrobu lidických mužů, který postavili a 3. června 1945 odhalili vojáci Rudé armády. Počátkem padesátých let bylo v Lidicích otevřeno první muzeum. Mnohá místa ve světě přijala po 10. červnu 1942 jméno Lidice, aby se tak podílela na uchování trvalé vzpomínky na vyhlazení obce a utrpení jejich občanů.

■ red

▲ Na ilustračním fotu z Lidic, je náš nedávno zesnulý bratr, policejní kapitán ve výslužbě, Miloš Matoušek.

LEŽÁKY

pietní akt k 81. výročí vyhlazení osady

Předseda ÚV ČSBS, Ing Jaroslav Vodička položil 25. června věnec u symbolického památníku obce Ležáky. Stejně tak učinili představitelé řady OV ČSBS. Pietní akt byl organizován Památníkem Lidice, pod záštitou ministra kultury a hejtmána Pardubického kraje, ve spolupráci s obecním zastupitelstvem obce Miřetice a ČsOL. Vyhlazení Ležáků bylo odvetou Němců, po útoku na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, který provedli českoslovenští výsadkáři,

zavládl teror. Nacisté vyhladili 10. června obci Lidice na Kladensku, potom 24. června osadu Ležáky. Následoval převoz 33 zatčených osob z Ležáků na Zámeček do Pardubic, kde bylo v době heydrichiády popraveno. Bez výslechu a soudu byli ihned zastřeleni všichni dospělí. Další Češi byli popraveni později. Rovněž, do vyhlazovacího tábora v Chelmnu bylo odesláno 11 ležáckých dětí, kde je čekala smrt v plynové komoře.

■ red

SDRUŽENÍ ČECHŮ Z VOLYNĚ A JEJICH PŘÁTEL, Z.S., REGION ŽATEC,
POD ZÁŠTITOU STAROSTY MĚSTA ŽATEC ING. RADIMA LAIBLA
CV NĚVĚ, MĚSTO ŽATEC
R.V. ÚSTÍ NAD LABEM, VOJENSKÁ POSÁDKA ŽATEC, ČSBS OV ŽATEC

VÁS ZVOU NA PIETNÍ AKT K
80. VÝROČÍ VYPÁLENÍ ČESKÉHO MAJÁNA NA VOLYNĚ

V SOBOTU 22. ČERVENCE 2023, OD 10 HODIN, K PAMÁTNÍKU U HRBITOVA V ŽATCI

PROGRAM :

- 9:30 PŘÍJEZD HOSTŮ, NÁSTUP ZA VĚNCI
- 10:00 KLADENÍ VĚNCŮ
- 10:30 PŘIVÍTÁNÍ A HLAVNÍ PROJEV
- 10:45 MODLITBA ZA OBĚTI
- 10:55 ZDRAVÍCE HOSTŮ
- 11:10 ZÁVĚR

SRDEČNĚ ZVEME ČLENY, JEJICH PŘÁTELE A OSTATNÍ OBČANY

30. června, jsme si připomenuli výročí tragického protižidovského pogromu ve Lvově

V roce 1941 byl Lvov multikulturním městem se 157 490 etnickými Poláky, což představovalo něco málo přes 50%, přičemž zde Židé tvořili 32% (99 595) a Ukrajinci 16% (49 747). Po připojení Lvova k SSSR vzrostl počet Židů ve městě na 160 tisíc a po německém útoku se ve městě objevily další tisíce uprchlíků z židovských měst, která byla postižena na cestě německých jednotek. Ve městě ještě před začátkem války existovala velmi rozsáhlá a rozsáhlá síť Organizace ukrajinských nacionalistů (OUN), která spolupracovala s Němci. Lvovská frakce OUN byla pod kontrolou Stepana Bandery a jednoho z jeho hlavních asistentů, Jaroslava Stecka.

Lvov byl brzy ráno 30. června 1941 obsazen Wehrmachtem. Německá vojska se skládala z 1. horské pěší divize a ukrajinského praporu Nachtigal, podřízeného Abwehru, ve kterém zastával funkci zástupce ukrajinského velitele Roman Šuchevyč v hodnosti Hauptmann (kapitán).

Stetsko stanul v čele tzv. ukrajinské vlády a přečetl akt vyhlášení státnosti, kterému ukrajinští nacionalisté říkají „akt obnovy svého státu“. Cíle: „Obnovný jednotný ukrajinský stát bude úzce spolupracovat s nacionálně socialistickým Velkoněmeckem, které pod vedením Adolfa Hitlera vytváří nový řád v Evropě a ve světě a pomáhá ukrajinskému lidu osvobodit se od moskevské okupace. Ať žije Organizace

▲ Lvovský pogrom, nepokrytá štvavnice a genocida.

ukrajinských nacionalistů, ať žije vůdce OUN* Stepan Bandera!“ Téhož dne poslal Stetsko dopis Banderovi do Krakova: „Vytváříme policejní sbor, který pomůže vyčistit Židy. Na jaře 1941 Stetsko v novinách „Nová cesta“ vysvětlil politiku ukrajinských nacionalistů vůči Židům: „Moskva a judaismus jsou největšími nepřáteli Ukrajiny,“ napsal Stetsko. „Trvám na vyhlazení Židů a na účelnosti předání německých metod vyhlazování židovstva na Ukrajinu, s vyloučením jejich asimilace.“ Je těžké si představit, co začalo později v ulicích Lvova. Zde jsou svědectví očitých svědků, tři ze stovek. Jeden z velitelů 17. armády Wehr-

machtu hlásil do Berlína: „Čera jsem přijel do Lvova... V ulicích je mnoho členů ukrajinských organizací se žlutými a modrými odznaky, někteří také se zbraněmi. Došlo k velkým násilným činům proti Židům, které nabyly charakteru nejhoršího pogromu. Nikdo se nám nesnažil pomoci,“ vzpomíná Tamara Branickaja, která byla nucena zít zubní kartáček a vyčistit s ním ulici. „Naopak, zdálo se, že dav má z toho všeho nevýslovné potěšení.“

Polák, který zachraňoval Židy, vzpomíná na 12-letou židovskou dívku, která byla zbita řetězem: „Nelidské výkřiky, rozbité hlavy, zohavená těla a tváře zbitých, zbrocené krví smíšenou se špinou, vzrušovaly krvežíznivé instinkty davu, který kvílel rozkoší. Ženy a staří lidé, kteří leželi na zemi téměř bez dechu, šfouchali holemi, táhli je po zemi, těhotné ženy byly kopány do břicha. Existují o tom dokumentární důkazy: filmy, fotografie. Fotografie, na kterých ne Němci, ale docela civilizovaní Poláci a Ukrajinci bijí a ponižují Židy, kteří pak byli prostě zastřeleni. Když Rudá armáda osvobodila Lvov, bylo zde pouze 200 Židů. Je záhadou, jak přežili. Nyní žije ve Lvově 2 000 Židů. Mimochodem, v 80. letech minulého století žilo ještě ve Lvově na 30 000 Židů. Jak vidno, v devadesátých letech a poté, 28 tisíc z 30 tisíc Židů považovalo za nejlepší odtud spěšně odejít...“

■ i.s.

Diskuse, témata z 8. zasedání ÚV ČSBS, 20.6. 2023

Milé sestry, vážení bratři, v návaznosti na závěr diskuse na posledním zasedání ÚV ČSBS týkající se fašismu/nacionálního socialismu, neboli nacismu, si dovolíme krátký právně-politický rozbor.

Na úvod zdůrazňujeme, že každý společenský fenomén je třeba posuzovat podle jeho obsahu a nikoliv podle označení. Pro fašismus to platí dvojnásobně.

Fašismus je jev recentních dějin. Vznikl v Itálii na počátku 20. let jako politické hnutí, kdy se z tzv. bojových svazů (fascis di combattimento) – odtud název fašismus- vytvořila fašistická politická strana – Partito Nazionale Fascista na čele s ducem B. Mussolinim. Ta potom po převzetí moci v roce 1922 postupně vytvořila fašistický stát, který představoval nedemokratický státní režim. Označení fašismus se potom přeneslo, i když ne vždy zcela přesně a důvodně, na většinu nedemokratických státních režimů, mj. na německý nacistický režim.

Úvodem si položíme otázku, co je pro fašismus na první pohled patrné. Je to masovost fašistického hnutí, v Itálii představovaná fašistickou stranou a jejími milicemi – černými košilemi, mládežnickými organizacemi jako Avanguarda nebo Balilla. V Německu nastává situace obdobná, politická strana NSDAP se opírá o své početné milice – SA, posléze ještě o SS, mládežnické organizace Hitlerjugend, Bund der deutschen Mädel etc. Po nástupu

k moci nacistů vzniká nedemokratický režim, který sám sebe označuje, ale zcela eufemisticky, jako nacionálně socialistický, ve skutečnosti fašistický. Německá právní věda, a nejen ona, důsledně zachovává označení nacionálně socialistický, ovšem zcela jasně připouští, že „italský“ fašismus byl vzorem pro Hitlerův nacionální socialismus.

Odkud se bere ta masovost? Základem fašismu je negativistické hnutí středních vrstev, negativní vůči levici na straně jedné a proti velkokapitálu na straně druhé, absorbující deklarované vrstvy společnosti, a to nejen lumpenproletariát (ten tvořil třeba v Německu sociální základnu SA) ale i deklarovanou šlechtu, v Itálii např. hrabě G. Ciano, Mussoliniho zeť a ministr zahraničí. V Německu např. P. von Solomon, první náčelník štábu SA, K. von Neurath, první říšský protektor v Čechách a na Moravě, J. von Ribbentrop, ministr zahraničí etc. etc. V určitém momentu se toto hnutí, v Itálii v letech 1925 a 1926, v Německu po tzv. „noci dlouhých nožů“ v roce 1934, obrací k velkokapitálu a likviduje svoje radikální „levé“ křídlo, byť si zachovává antikapitalistickou rétoriku. Např. okupace Dánska a Norska byla označována jako osvobození těchto zemí od britské plutokracie. Dalším rysem fašismu je nikým neodvolatelný diktátor (Führer, Duce, Caudillo etc.). Kromě výše uvedeného je fašismus charakterizován mj. excesivně násilným vý-

konem státní moci, rasismem a nebo šovinismem apod. Obdobnými rysy nese tzv. bonapartismus, zejména osoba neodvolatelného vůdce a přehnaně násilný výkon státní moci. Odvozeno od jmen Napoleona Bonaparta a Napoleona III. Bonapartismus je nezřídka zaměňován právě s fašismem. Zásadní rozdíl je ovšem v sociální základně, která je pro bonapartistický režim velice úzká. Opírá se o armádu a policii, zejména tajnou, a byrokracii. Na druhé straně, je otevřen všem schopným, kteří jsou ochotni se podřídit „bonapartově“ moci a podílet se na ní. Na to navazuje zpracovaný systém poct a hodností, typickým příkladem bonapartismu jsou latinskoamerické vojenské junty. Zejména absence masové společenské základny potom odlišuje režim fašistický od bonapartistického či jiného nedemokratického režimu např. plutokratického nebo aristokratického. Mezi nimi potom existuje řada přechodných typů režimů, jako byl „horthyovský režim“ v Maďarsku, Pilsudského Polska, Francovo Španělsko, z recentní doby, např. Suhartova Indonésie apod. V této krátké formě nelze zacházet do podrobných charakteristik, ale jedno je jasné: tvrdit, že nacismus není fašismus je totéž, jako prohlašovat, že pivo sice teče, ale není kapalinou. S pozdravem, „Scienza nobilitat“.

■ Ing. Jam Mlčoch,
JUDr. Petr Šáda – OO ČSBS Chrudim

Den genocidy Slovanů pietní akce 22. června 2023

U sochy Jana Švermy na Olšanských hřbitovech v Praze proběhlo slavnostní shromáždění u příležitosti Dne genocidy Slovanů. Uskutěčnilo se 22. června 2023, tedy v den výročí napadení Sovětského svazu nacistickým Německem a jeho spojenci. Akci moderoval Milan Havlíček a v průběhu vystoupily významné osobnosti českého vlasteneckého a mírového hnutí. ČSBS na akci zastupoval a promluvil místopředseda ÚV ČSBS, Ing. Emil Kulfánek. Zazněly i skladby spojené s historií slovanových národů. Na závěr účastníci zazpívali Slovanskou hymnu a položili květy k pomníku Jana Švermy.

■ Miroslav Maršálek, člen ÚV ČSBS za OV Příbram
■ Foto Milan Havlíček

Historie a peripetie hrobu neznámého vojína

Po válce se ve městech se budovaly hroby Neznámých vojáků pro příbuzenstvo, které nemohlo dojíždět na vzdálená pohřebiště. Jednalo se o kenotaf – hrob v dále. Zde se mohlo vzpomenu kyticí. Praha nezůstala pozadu. Komise 22. 6. 1922 vyzvedla jednoho vojína z hromadného hrobu, vojáků v bitvě u Zborova 2. 7.1917 a převešla do Prahy. Rakev byla umístěna v arkýři gotického křídla Staroměstské radnice. Pro hojnost návštěv se začalo uvažovat o zbudování lépe přístupného místa s reprezentativním umístěním. Zvítězil návrh v roce 1937. Před Staroměstskou radnicí byl vybudován prostor určený ku kladení věnců a pořádání vzpomínek. Po nastolení protektorátu Čechy a Morava byl hrob Neznámého vojína i symbolem protestu proti německé okupaci. Prokazování počáteční úcty salutování bylo wehrmachtem zakázáno. Němci legionáře vnímali jako dezertéry - zrádce německého národa v 1. světové válce. Neznámému vojínovi byly odebrány řády a medaile. V létě 1939 se konal na Staroměstském náměstí tábor lidu u pomníku mučedníka Mistra Jana Husa a hrobu Neznámého vojína. Shlukování občanů a stále přinášení květin i v dalších letech; se stav stával neudržitelným pro německou správu. Z popudu náměstka primátora Dr. Josefa Pfitznera byl vydán rozkaz a 29. 9. 1941 byly zhašeny flambóny a odstraněny pylony. V noci z 3. na 4. října 1941 byly ostatky Neznámého vojína v Troji vhozeny do Vltavy. Tím mělo skončit uctívání českého přeběhlíka. V roce 2018 - 18. 9. byla do oltáře v arkýři uložena urna s prstí, odebraná na zborovském bojišti 2. 7. 2017. Skutkem byl napraven zlomyslný počín na Neznámém vojínovi.

V loňském roce byly navraceny legionářské desky do zdi věže Staroměstské radnice s prstími z bojišť 1. světové války a přidána prst z bojiště v Dukelském průsmyku z 2. světové války. Zbývá uvést místo do původního stavu.

■ Jan Vlasák